

Piippujen Ympärillä

WARKAUS-SEURA RY • www.warkaus-seura.fi

Kirkko Alapellossa

Kuva: Raimo Sikanen

Pyhän Georgios Voittajan kirkko on rakennettiin v. 2013 entisen kotikyläni liepeille Kaitaisiin. Tämä kirkko on todellinen taidonnäytös niin puurakentamisen kuin arkkitehtuurinsa suhteen. Kirkon paikaksi on valittu mäki, jolla on kaunis vanha puusto, ja aluskasvillisuus on maisemoitu luontoa kunnioittaen.

Kirkko on arkkitehti **Ivan Kanaevin** piirtämä Glasovon Pyhän Hengen tsasounan mukaiseksi. Rakentamisen suoritti käsityöläisistä koottu asiantuntijaryhmä. Temppelin sisustuksessa on runsaasti lehmuksesta valmistettuja ja kullattuja koristeistoksia sekä kaunis ikonostaasi. Kirkko toimii Varkauden ortodoksisen seurakunnan alaisuudessa. Siellä pidetään palveluksia sekä suomeksi että kirkkoslaaviksi. (Nämä tiedot on poimittu kyseisen kirkon toimittamasta kirjasta.)

Kun olin Kaitaisissa kaupassa töissä, kulki talvella hiihtolatu ja hevosten talvitie läheltä kirkon sijaintipaikkaa.

Matkaa kotoa työpaikalleni kertyi kolmisen kilometriä. Kirkon lähellä oli maalaistalo, jonka tilan nimi oli Alapello. Taloa isännöi Oskari Viljakainen, ja häntä kutsuttiin Alapellon Oskariksi. Tässä talossa oli myös Kaitaisten osuukassa. Kassaa hoiti Oskari. Pankki oli auki silloin, kun asiakkaat pankkipalvelua

tarvitsivat. Minä sain tuolloin, v. 1961, palkkaa 80 markkaa kuukaudessa. Osa palkasta oli talletettava pankkiin. Oskari avasi suuren kassakaapin, jossa oli iso kassakirja. Siihen hän merkkasi mustekynällä, kauniilla käsialallaan, panot ja nostot. Silloin oli pankilla sellainen tapa, että sieltä voi nostaa myös käteistä rahaa. Tämän päivän pankkitoiminta on hieman toisenlaista. Oskari oli myös Suomi-yhtiön vakuutusasiamies. Minunkin ensimmäinen vakuutusni tehtiin tässä talossa Oskarin toimesta.

Alapellon lahdella Pihlasjärven rannalla lähellä uutta kirkkoa oli kunnan ja seurakunnan yhteinen leiripaikka. Minäkin olin lapsena joskus siellä leirillä. Oli suuret sotilasteltat, joissa nukuimme vierissä. Emännät huolehtivat lasten hyvinvoinnista. Nuoriso-ohjaajat järjestivät lapsille aktiviteetteja ja luonnollisesti iltanuotiotapahtumia.

Tämä Alapellossa oleva kirkko tuo Kaitaisten kylälle paljon turisteja ja kirkkovieraita. On erityisen hienoa, että tällainen rakennus on rakennettu paikalle, jonka muistan Alapellon tilana, pankkipaikkana ja leirikokseksena.

Raimo Sikanen
Warkaus-seura ry:n
puheenjohtaja

Pyöräillen Käärme- ja Lehtoniemessä

Kuva: Sirpa Ollikainen

Pyykkäri-Alma opasti kesäviikkona 1.7. meitä pyöräilijöitä Rankan raitilla. Alma vei meidät 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun tunnelmiin Käärmeniessä ja Lehtoniemessä. Saimme tietoa, miten ihmiset tuohon aikaan alueella elivät ja asuivat. Pysähdyimme kuuntelemaan historiaa pikku Paratiisista (rakennettu 1940-luvulla), Höyränmäen sahasta, pyykkivista, yleisistä saunoista, puusepän verstoista ja kaupoista. Mielenkiintoista oli kuulla Uno Pekka Kekäläisestä, huutolaispojasta, jonka tie vei maailmalle Lehtoniemen tehtaalla työskentelyn jälkeen.

Rankan raitti saa nimensä Albert Kranckista, joka oli Lehtoniemen tehtaan perustaja. Paitsi, että hän oli tehtailija, hän oli myös keksijä. Pyykkäri-Alma kuvasi tehtaan värikästä historiaa sekä tehtaan työntekijöiden ja johtoportaan eriarvoisuutta mm. asumisessa. Poronsarvi ja Niemi olivat "herrojen" asuintaloja. Työväki asui pitkissä pytingeissä ja Isossa talossa, joka on säilynyt tähän saakka lähes asuttavassa kunnossa.

Pyykkäri-Alma katselee pilven päältä ja harmittelee. Poissa ovat Lehtoniemen vanha koulu, tehtaan piippu ja muut

Uno Pekka Kekäläisen kotimökki, todennäköisesti.

tehdasrakennukset. Kauppoja ei ole alueella lainkaan, vaikka niitä oli puolen kymmentä hänen aikanaan. Asemarakennukset ovat hävinneet, mutta onneksi rata, joka valmistui v. 1913, on vielä jäljellä. Surullisena Alma katselee Lehtoniemen työväentaloa, joka oli aikanaan komea juhla- ja koontumispaiikka asukkaille.

Onneksi luonto on kaunista ja nykyiset asukkaat huolehtivat alueen siisteydestä.

Rankan raitille pääsee uudelleen opastetusti pyöräilemään kesäviikkona 22.7.

Pyykkäri-Alma kiittää yksi mukana olleista pyöräilijöistä!

Auli Rummukainen

Saimaan saarella

Iltayöstä tulee sade selän yli valtavalla voimalla, saavuttaa kaislikon, laiturin ja saunan katon, kastelee rannan kaikki kalliot. Pyykit ehdin pelastaa narulta, sitten istumme kuistilla sanomatta mitään. Lapsi nukkuu aitassa, nuoripari pitelee toisiaan kädestä.

Löylyssä vanha emäntä kertoi, kuinka soutaa yhä saareen, vaikka joutuisi tulemaan yksin. Mökki rakennettiin yhdessä, saunassa istuivat vuosikymmenet vierekkäin. Viimeisenä sairaus vei mieheltä näönkin, mutta kalaan piti päästä. Vaimo lupasi ajaa auton venerantaan.

Hämärä syvenee, hiljaisuus on hyvä. Rakastavaiset lähtevät nukkumaan, eivät tarvitse kahta tikkiä. Vielä on aikaa, minä jään hetkeksi maisemaan. Kaikkialla ympärillä suuri Saimaa - ja kuinka monta naista sen saarissa juuri nyt, juuri näin.

Kati Soininen

Kesä Warkaus

Kesäkuun alussa koko Warkaus nauttii tuhansien lasten iloisesta temmeltyksestä Vekara viikolla. Tämäkin kesä ei tehnyt sen suhteen poikkeusta. Viikko oli tietenkin epävakainen ja kolea mutta kohtalaisen poutainen – tällä kertaa. Yleensä tuo Vekara viikko onkin sateinen ja kylmä. Mieleen tuleekin ajatus, että voisikohan sitä Vekara viikkoa siirtää esim. heinäkuulle, jolloin perheistä suurin osa on lomalla ja kelitkin useimmiten enemmän kohdallaan. Toivottavasti siirron ainoana esteenä eivät ole toimijoiden omat heinäkuiset lomaviikot, kuten olen joskus kuullut mainittavan. Vekara viikon uutisointiakin odottelin koko viikon alueutisista mutta ei vaan tullut mitään – ei edes pientä patkää.

Warkaudessa on tosi paljon hyviä juttuja ja ideoita, kuten edellä mainittu Vekara viikko. Osaammeko hyödyntää kaikkia osaamistamme ja erinomaisuuttamme. Unohdamme Kämärin kosket, kymmenet sillat, koko vesistöjemme tuoman kapasiteetin, josta voisimme ulosmitata vaikka millaisia elämyksiä. Kaikki rantapuistomme ovat alikäytöllä. Keväällä

tosin nuoret löysivät jälleen Huruslahden rannan ja liki 200 koulunsa päättäneitä maleksi, istuskeli, nauroi ja ehkä hieman remusikin rantapuistossa. Tästä kaikesta minun vanha sydämeni iloitsi. Toivottavasti ensi keväänä rannalla juhliitaan entistä suuremmalla joukolla.

Heinäkuun alkupuolella Entiset ja nykyiset varkauteilaiset kokoontuvat samaisessa puistossa piknikille. Kokoonkutsujana toimii facebook sivut. Voiko yhteisöllisyyttä toteuttaa tasa-arvoisemmin tai paremmin ja vielä tekniikan avulla? Loistava idea ja toteutus!

Lisää hyviä uutisia rakkaasta Warkaudesta. Peltola avasi ovensa myös kesäkuun alussa. Joka torstai-ilta siellä kokoontuu kulttuurikahvila eri teemoin. Päivisin kahvila palvelee sisätiloissa ja pihapiirissä ovat kasvit ja pöllit sulassa sovussa ihmeteltävänä. Koko alue heräsi eloon tuon yhden rakennuksen ansiosta, jonka toimijat ovat saaneet ihan ilmaiseksi käyttöönsä. Viisaita talon omistajia, kun oivalsivat, että talolle on huomattavasti parempi toimitilana kuin tyhjänä.

Elokuun alkupuolella Sampea ja Sampanjaa kajahtaa

Kuva: Sirpa Ollikainen

Osa taiteilija Päivi Raivion ympäristötaideteosta Peltolassa.

yhden viikonlopun festarina. Kaiholla ajattelen aikaa, jolloin Warkaudessa viriteltiin soitimia ja ääniä kesäisin Laulu Warkaus-tapahtumassa. Nyt on tuo etulyöntiasema musiikkitapahtumien suhteen menetetty mm. Joroisten musiikkipäiville ja Kuopio tanssii ja soi -tapahtumalle. Mutta ehkä meille riittää tällainen pienimuotoinen yhden viikonlopun musiikkiläjäys.

Warkauden kesä on tarjonnut myös hyvää ja rentouttavaa kesäteatteria hyvissä puitteissa, joten tekemistä on riittänyt kaikille ikään, sukupuoleen ja säätyyn katsomatta tai urheilukaan unohtamatta. Moottoriurheiluosastolla taidettiin kesäkuun alussa ajaa Huruslahden pohjukassa

ihan SM-tasoisia rinkejä, jos en ihan väärin muista. Lukuisat erikoiset pallot sinkoutuvat milloin luuviitosten, nappulakenkien, mailojen tai muiden pelivälineiden iskusta pölläyttelemään kalkkiviivoja kentillämme kaupunkimme eri puolilla.

Warkaus on virkeä, viihtyisä, voimakkaasti elävä, toimintaa ja elämyksiä tarjoava kaupunki. Toivottavasti tällainen innostus ja aktiivisuus jatkuu, eikä ole pelkästään kesään sidottu vaan saamme nauttia samanlaisesta toimeliaisuudesta myös syksyn pimenevinä iltoina ja talven pakkasilla.

Leena Salo

Ravintola TYYSKÄNHÖVI

Wredenkatu 4
puh. 040 717 8491

Avainasioissa apu löytyy täyden palvelun lukkoliikkeestä

LUKKO-SUTELA

Häyrisentie 2, 76100 Pieksämäki.
Puh. 015-228 990 www.lukko-sutela.fi